

SALEM

**Familjen Persson har
provat livet utan bil i vår**

Salems
kommun

Ny podd från
Öppenvårdsteamet

Måla miljövänligt
i sommar

Boktips från
bibblan

Miss inte öppenvårdsteamets nya podd "Våld och vanmakt"

Öppenvårdsteamet i Salems kommun har startat en ny podd som heter Våld och Vanmakt, den handlar om våld i nära relationer. Under 2020 ökade våldet i Sverige och var den högsta siffran på 18 år. Den psykiska ohälsan bland såväl barn och unga som vuxna ökar samtidigt ständigt. Med anledning av den pandemi vi befinner oss i har isoleringen och utsattheten ökat, och den fristad som skola och arbete annars kan vara har för många försvunnit.

Med detta som bakgrund tycker Öppenvårdsteamet att det är extra viktigt att de når ut till de personer som befinner sig i relationer där det förekommer våld och där ensamheten kan upplevas extra stark i dagsläget. Deras podd som handlar om våld och vanmakt riktar sig främst till den som utövar våldet, men vänder sig även till den våldsutsatta och barn som bevittnat våld. I podden kommer de gå igenom våldets olika mekanismer och även beskriva olika sorters våld som existerar.

Syftet med podden är att utbilda och informera om var man kan få stöd och hur man själv kan förändra ett destruktivt beteende, det finns bland annat hjälp att få

I juni påbörjades inspelningarna av Öppenvårdsteamets nya podd, Våld och vanmakt.

från kommunen. Det finns också möjlighet att höra av sig via mejl eller telefon om man har frågor som rör våld eller om man har tips eller idéer kring teman som man önskar tas upp och behandlas i podden. Maila gärna perti.kunila@salem.se eller linda.stromberg@salem.se vid tips och synpunkter.

■ **Podden finns att** lyssna på där poddar finns, bland annat Spotify och Acast. Salems kommun och Öppenvårdsteamet har sedan innan två andra poddar som berör föräldraskapet, Fatta va' förälder och Pärönrådet. Båda två finns att lyssna på där poddar finns.

I detta nummer

Öppenvårdsteamets nya podd 2
Måla miljövänligt i sommar 3
Bilfri vår med Utan-bilen-dealen 4-5

Nu står Skönviksparken klar 6
Boktips från bibblan 6
Minska risken för inbrott i sommar 7

Nattvandring: en tryggare kommun 7
Årets kulturstipendiater 8

Foto: Mostphotos

Ska du måla om huset eller hemmet i sommar? Så här målar du utan att skada miljön.

Måla miljövänligt i sommar

Under sommarmånaderna är det vanligt att ta tag i projekt i hemmet som man under vinterhalvåret prioriterat bort. Ett vanligt exempel är att måla om hus och hem, men hur gör man det på ett hållbart och miljövänligt sätt?

En viktig sak att alltid komma ihåg, oavsett var eller när du målar, är att all färg klassas som farligt avfall och får därför aldrig hamna i avloppet utan ska alltid lämnas till en miljöstation för att omhändertas på rätt sätt. En annan sak att komma ihåg är att kika efter kadmiumfri färg. Kadmium är en tungmetall som är giftig för vattenlevande organismer, djur och oss människor. Använder du konstnärsfärger så se till att välja färger där det står hue, sub eller imit efter kulörnamnet, det innebär att färgerna inte innehåller kadmium.

Om du använder kadmiumfärg

Om du använt vatten när du använt kadmiumfärg kan tvättvattnet i burken renas genom att tillsätta flockningsmedlet bauxit, detta finns i välsorterade konstnärsbutiker. Ta ½-1 msk pulver till 1 liter vatten eller så mycket pulver att det filtrerade vattnet ser nästan helt klart ut. Rör sedan om långsamt och håll sedan kadmiumvattnet genom ett kaffefilter. Därefter kan vattnet hällas ut i avloppet. Filtret med färg kan stå och torka ett tag innan det tas omhand och lämnas till miljöstationen. Kom ihåg att även burk med lösningsmedel/ofiltrerat tvättvatten, samt trasor/torkpapper tillsammans med färgrester, tomma tuber, dukrester och kasserade verk ska märkas med texten "Kadmiumhaltigt avfall" och lämnas som farligt avfall till miljöstation.

Här är fler tips att tänka på när du ska måla:

- Tvätta dina penslar och dina händer på ett bra sätt.
- Torka noga bort alla färgrester från händerna innan du tvättar dem.
- Torka ur penslar så mycket som möjligt och skölj penslarna i burk med vatten/lösningsmedel.
- Torka ur penslarna på nytt igen innan du rengör dem under rinnande vatten.
- Lösningsmedel/tvättvattnet i burken är farligt avfall och ska tas omhand på miljöstation.

Tack för att du hjälper oss vårda vårt vatten och vår miljö!

Vid frågor, kontakta Torbjörn Boström på torbjorn.bostrom@salem.se.

Salemsdagen inställd i år igen

Under den sista helgen i augusti brukar vi varje år anordna Salemsdagen, men med anledning av den rådande pandemin har krisledningsnämnden beslutat att ställa in den uppskattade kommundagen i år igen. Vi hoppas på att kunna genomföra Salemsdagen som vi brukar efter två års uppehåll nästa år, och dagen planeras gå av stapeln lördagen den 27 augusti 2022 i Skönviksparken.

■ **Har du frågor** och funderingar kring Salemsdagen? Kontakta fritidskonsulent Annika Holmertz, på annika.holmertz@salem.se.

Besök Ersboda 4H-gård i sommar!

Det finns många natursköna områden i Salems kommun och mycket att hitta på. På Ersboda 4H-gård kan du hälsa på shetlandponnies, helsingefår, dvärggetter och andra härliga djur. Nu i sommar har Ersboda 4H-gård även sommarläger för barn mellan 5-12 år. Du som är 11 år eller äldre kan även utbildas till ledare och kan vara ledare på kurser eller läger. Ersboda 4H-gård ligger 2,4 km promenadväg från Rönninge centrum och är omgivet av grönska och frisk luft.

■ **Läs mer på** deras hemsida, www.4h.se/ersboda.

Nu finns Naturpasset 2021 att köpa på Apoteket och Circle K!

I sommar stannar många hemma, passa då på att prova orientering! Naturpasset 2021 med orienteringskontroller anordnas av IFK Tumba SOK i skogen väster om Salemsvägen bort mot Glasberga i Södertälje. Kontrollerna finns på plats mellan den 1 maj och 31 oktober.

■ **Kartorna kan köpas** på Apoteket i Salems Centrum och hos Circle K på Tvärvägen. Priset är 100 kronor.

Inga politiska sammanträden i juli-augusti

Under juli och augusti månad sker inga politiska sammanträden. De återupptas igen med start september månad.

■ **Om du vill veta** exakta datum, se salem.se/sammantradesdagar.

Foto: Sofie/Johannes Persson

Familjen Persson består av mamma Sophie, pappa Johannes och barnen Otto och Felix.

Familjen Persson: Bilfri vår med Utan bilen-dealen

Under våren, med start april, har två Salemfamiljer provat på att resa mer miljövänligt genom att skippa bilen och istället ta sig fram till jobb, mataffär, och nära och kära genom bland annat ellådcykel. Den ena familjen, familjen Persson, berättar här om de utmaningar de stött på under Utan-bilen-dealen men också om hur initiativet förändrat hur de ser på sitt bilanvändande och bidrag till miljön.

Hej Sophie och Johannes Persson, berätta mer om er själva och er familj!

– Vår familj består av mig, Johannes och min fru Sophie, vi båda arbetar som konsulter inom transport och infrastruktur, samt våra barn Otto, 4 år och Felix, 2 år.

Vi flyttade till Nytorp i Rönninge för tre år sedan, år 2018. Sophie är uppväxt utanför Södertälje och jag växte upp i Tumba, så när vi började längta efter att bo i hus så passade Rönninge och Salems kommun perfekt för oss, säger Johannes Persson.

Hur hittade ni Utan bilen-dealen?

– För ungefär ett år sen fick jag upp en annons på Facebook med information om

”ÄVEN OM VI KLARAT OSS VÄLDIGT BRA MED CYKELN SÅ HAR VI OCKSÅ INSETT ATT VI I PERIODER FAKTISKT BEHÖVER BIL - KANSKE FRÄMST UNDER VINTERMÅNADERNA OCH I SEMESTERPERIODEN.”

Utan bilen-dealen, och när jag ville söka var Johannes inte svårövertalad, säger Sophie Persson.

Hur såg era bil- och resevanor ut innan ni blev utvalda att delta i projektet?

– Vi har funderat mycket på våra bil- och resevanor. Främst har bilen använts för att storhandla och hälsa på släkt i Tumba och Södertälje, men vi tycker även mycket om att åka på utflykter, och då har bilen varit ett enkelt val.

– FAMILJEN PERSSON

Hur har ni tagit er fram istället för att ta bilen under detta projekt?

– Vi har fått låna en ellådcykel och en vanlig elcykel. I höstas valde vi även att själva köpa en elsparkcykel, vilket underlättar mycket om vi behöver låna en bil. Då kan en av oss ta elsparkcykeln till bilen, och sen lägga in den i bakluckan.

Nu har ni använt bland annat ellådcykel, elcykel och elsparkcykel i nästan två månader, hur har det fungerat? Vad har gått bra, vad har gått mindre bra?

– När vi fick veta att testet skulle ske mellan april och juni trodde vi att det skulle bli jättehärligt att cykla runt i vårsolen och åka på utflykter. Men hittills har ju större delen av testperioden regnat bort! Det har blivit många cykelturer i regnet. Barnen älskar att sitta under regnskyddet och höra hur det smattrar, men att sitta bakom om trampa

är lite tufft ibland. Vissa dagar funderar vi på om vi behöver ha skidglasögonen på oss när vi åker hemifrån. På söndagar får vi titta på väderleksrapporten för att planera vilken dag vi ska storhandla. Men vi är ändå positivt överraskade över att vi klarar oss så bra med cykeln trots regn och tråkigt väder, så vi känner oss väldigt motiverade att fortsätta välja bort bilen även efter testperioden.

Hur tror ni att era bil- och resevanor kommer att se ut efter att projektet är slut?

– Även om vi klarat oss väldigt bra med cykeln så har vi också insett att vi i perioder faktiskt behöver bil - kanske främst under vintermånaderna och i semesterperioden. Vi har därför börjat titta på en lösning där vi leasar bil per månad istället för att köpa en bil eller leasa en bil under flera år. På så sätt kan vi ha bil när vi faktiskt behöver det,

och övriga månader kan vi cykla istället.

Vi har även börjat fundera på att åka på cykelsemester i sommar. Dock saknar vi fina cykelvägar som inte går längs med större bilvägar. Det är lite obehagligt att cykla lådcykel när det susar förbi bilar i hög fart precis bredvid. Så om någon har tips på fina cykelvägar som passar bra för en cykelsemester med barn så tar vi gärna emot tips!

Har Utan bilen-dealen påverkat något annat i er vardag? Exempelvis att ni blivit mer miljömedvetna på andra sätt/inom andra områden?

– Det har blivit mycket roligare med rörelse. När vi har rutin på att cykla överallt så blir det också lättare att komma ut och ta en promenad regelbundet. Sen blir vi glada av att cykla lådcykel också, för nästan alla vi möter ler och hälsar!

Vad är Utan bilen-dealen?

Under 3 månaders tid skippar 20 hushåll i Stockholmsregionen bilen under milen. Istället får de låna elcyklar och lådcyklar som kommer att ersätta bilen för de korta resorna, till exempel till affären, förskolan eller utflykten.

■ Du kan följa samtliga familjer på sociala medier under #utanbilendealen och läsa mer om dem på utanbilendealen.se. Du kan följa familjen Persson i Salems kommun på @sophie.persson och den andra Salemfamiljen, familjen Larsson, på @larssonsinmotion.

 utanbilendealen.se

 EUROPEISKA
UNIONEN
Europeiska
regionala
utvecklingsfonden

Utökade trygghetsinsatser i sommar

Med anledning av den rådande samhällssituationen har kommunens krisledningsnämnd på inrådan av vår säkerhetssamordnare tagit beslut om utökade trygghetsinsatser under juni, juli och augusti. Eftersom att möjligheten till resor utomlands under sommarmånaderna med stor sannolikt är begränsad förväntar vi oss att många kommer ha så kallad "hemester", vilket innebär ett ökat behov av diverse trygghetsinsatser i kommunen.

Salems kommun deltog i digitala vårdyrkesmässa i maj

Salems kommun och socialförvaltningen är väldigt måna om att ses som en god och attraktiv arbetsgivare och deltog därför i den digitala vårdyrkesmässan som gick av stapeln i maj. En medarbetare på Dånvikens servicebostad fick berätta för övriga deltagare om sitt arbete inom LSS och servicebostad. Mässan sändes live på YouTube och riktade sig både mot vuxna, arbetssökande samt yrkesverksamma.

Mat & smakfestivalen i Rönninge i august

Den enkla frågan "vad ska vi äta?" involverar teman som odling, matlagning, avfallshantering, val av mat, inköp av mat, men även psykologi och identitet. Med Mat & smakfestivalen den 1-31 augusti lyfter Glassbaren i Rönninge frågan om hur människor kan äta hållbar mat. Under augusti månad välkomnar de till en folkfest med med bönder, lokalbefolkning, politiker, kockar från olika kulturer, en smaktävling, musik, dans, föredrag mm. Maten som serveras blir vegetarisk, internationell och med närproducerade råvaror. I trädgården kommer det finnas en utställning som lyfter fram intressanta exempel på projekt eller idéer till projekt.

■ Läs mer på glassbarenironninge.se.

Förra våren beslutade kommunstyrelsens tekniska utskott att bygga ut Skönviksparken.

Foto: Salems kommun

Nu står förlängningen av Skönviksparken klar

Våren 2020 tog kommunstyrelsens tekniska utskott beslutet att bygga ut sydvästra delen av Skönviksparken med bland annat en ny brygga, planteringar och belysning. Nu står den nya delen av parken klar och redo för besökare. Vi har träffat Stefan Grahn, projektledare, som berättar mer om den förlängda delen av Skönviksparken invid Rönninge centrum.

– Allt är i princip klart men vi tänker även fräscha upp bron och ersätta bron till Skönviksparken med ett nytt räcke

med inbyggd belysning samt en bredare gång så att man enkelt kan gå över med barnvagnar och exempelvis rullstolar. Vi har även anlagt en flytbrygga i samma höjdnivå med marken så att alla enkelt kan ta sig ut där. Utöver det har vi fokuserat mycket på växter och belysning, tanken med den förlängda delen av parken är att den ska kännas som en botanisk trädgård med planteringar, sittplatser och mysig belysning, säger Stefan Grahn.

Boktips från bibblan:

Dimma
Ragnar Jónasson (Modernista)

1987. En isolerad bondgård på östra Island. Snöstormen borde ha hållit alla främmande människor borta, men det har den inte gjort. Paret som bor på bondgården borde inte heller ha släppt in den oväntade gästen. Men det gjorde de. En oväntad gäst. En lögnare. En mördare.

Alla kommer inte att överleva natten. Och det kommer att bli ett fall som ska hemsöka kommissarie Hulda Hermannsdóttir för alltid.

Den andra dottern
Alex Dahl (Norstedts)

Alison råkar ut för den största tragedi man kan tänka sig. Hennes fem-åriga dotter Amalie drunknar. Mitt i katastrofen får Alison och hennes man frågan om de kan tänka sig att donera dotterns organ. De säger ja. Genom en artikel i en tidning förstär Alison vem som har fått hennes datters hjärta. Hon blir närmast besatt av tanken på att det slår vidare i ett annat barns kropp. Utan att avslöja vem hon är börjar hon hitta vägar in i den andra familjens liv. Allt för att komma nära sin dotter igen. Hur långt är man kapabel att gå för att få ett barn tillbaka? **Spännande läsning!**

Sammanfattning: bokus.com

Foto: Grannsamverkan: Samverkan mot brott

Med grannsamverkan kan man minska risken för inbrott i ens lägenhet eller hus.

Minska risken för inbrott i sommar

Just nu är det historiskt låga nivåer på antalet inbrott i kommunen, hittills i år har det endast skett tre inbrott och tre försök till inbrott i Salems kommun. Vi vet att grannsamverkan är ett effektivt arbetssätt för att förhindra bostadsinbrott och vi vill börja med att tacka alla i kommunen som engagerar sig i grannsamverkansarbetet och vi vill gärna se fler som är aktiva grannsamverkare. Ju fler grannsamverkansområden vi har i kommunen desto mindre attraktivt blir kommunen som helhet att göra inbrott i.

Grannsamverkan är en effektiv brottsförebyggande metod och i en relativt ny studie så såg man att risken för inbrott minskade med hela 36 % i grannsamverkansområden, jämfört med kontrollområdet som endast minskade med 8 %. Syftet med grannsamverkan är att göra bostadsområden mindre attraktiva för brottslig verksamhet genom ökad uppmärksamhet från de boende i området samt kunskap om hur man skyddar sig, vilket avskräcker och försvårar för tjuven. Målet är att minska brottsligheten samt öka tryggheten, och därmed också trivseln i bostadsområden.

Hur minskar jag risken för inbrott i sommar?

Under sommaren brukar dock antalet inbrott öka - framförallt för att flera är bortresta. För att minska risken för inbrott kan du exempelvis se till att alltid stänga fönster och låsa dörrar när du lämnar

fastigheten, även om du endast är ute i trädgården och arbetar. Du kan även se till att stegar är fastsatta och att träd och buskage är klippta så de inte kan användas till att klättra på. Informera även grannar om du reser bort så att de kan ha ett extra öga på er fastighet och kanske ta hand om posten. Om du har en altan är det viktigt att se till att du har fönsterlås och att altandörren är låsbar då de oftast inte är utrustade med samma säkra lås som ytterdörren.

■ Vill du vara med och starta upp grannsamverkan i ditt område?

Prata med dina grannar och anmäl dig till nästa utbildningstillfälle i grannsamverkan som hålls den 18 oktober 2021. Vill du redan nu smyga igång grannsamverkan hittar du all information du behöver på samverkanmotbrott.se samt på kommunens hemsida, salems.se/grannsamverkan.

Nattvandring för en säkrare och tryggare kommun i sommar

Foto: Malin Larnefeldt

Nattvandringarna i Salem samlas och vandrar omkring kommunen vid vissa kvällar och helger, här samlades de inför vandring på valborgsmässoafton.

Funderar du på vad nattvandring är?

Nattvandring innebär att grupper av vuxna rör sig ute på gator och torg under kvällar och helger. Syftet och målet är att det ska finnas vuxna förebilder, medmänskligt stöd och social trygghet bland unga människor som rör sig ute på kvällar och nätter. Det behövs vuxna som bryr sig, lyssnar och ser ungdomen, kan skapa gränser och ge stöd och hjälp när det behövs.

Nattvandringarna är en helt frivillig organisation som är ett komplement till kommunens insatser med fältare och bevakning. I Salems kommun finns det några eldsjälare som ser till att vandring sker kvällar och helger och de söker alltid fler vuxna som vill engagera sig i kommunens ungdomar.

Som nattvandring brukar man få en trevlig rundvandring i kommunen med andra engagerade personer samtidigt som man gör en insats för kommunens unga. De söker alltid fler deltagare och du behöver inte ha egna barn för att vara med; oavsett om man är en engagerad morfar, en intresserad moster eller bara någon som brinner för tryggheten för våra unga så är man lika välkommen att delta. Kan man bara vara med på en vandring om året är det bättre än ingen - alla ideella krafter behövs!

■ **Är du sugen** på att nattvandring? Gå med i den privata Facebookgruppen *Nattvandringarna i Salems kommun*.

Foto: Maria Hedström

Årets kulturstipendiater, Kristine Arapovic Lindetorp och Hans Lindetorp, bor i Rönninge och driver kören Soulful.

Kristine Arapovic Lindetorp och Hans Lindetorp – årets kulturstipendiater

Salems kommuns Kulturstipendium 2021 tilldelas Kristine Arapovic Lindetorp och Hans Lindetorp. De bor i Rönninge och är verksamma som körledare för kören Soulful. Stipendiet på 10 000 kronor tilldelas årligen till en förtjänt person/personer som gagnar eller har gagnat kommunen och dess innevånare.

– **Vi har drivit** och startat en kör för att människor ska må bra. Att få kommunens kulturstipendium är en bekräftelse från det allmänna att det vi gör är på rätt väg, säger Kristine Arapovic Lindetorp och Hans Lindetorp, vinnare av Salems kommuns kulturstipendium 2021.

Kultur- och fritidsnämnden ger Kristine Arapovic Lindetorp och Hans Lindetorp 2021 års Kulturstipendium med följande motivering:

”Kristine Arapovic Lindetorp och Hans Lindetorp leder den blandade kören Soulful. Kören bildades 2016 och är öppen för alla som vill sjunga. Genom de båda körledarnas pedagogiska förmåga, kunnighet och inspirerande engagemang har kören genomfört ett antal uppskattade konserter. Genom sitt engagerade ledarskap skapar Kristine Arapovic Lindetorp och Hans Lindetorp glädje, energi och sammanhållning i kören och engagerar många att börja sjunga.”

■ Om kommunens kulturstipendium

Kulturstipendiet utdelas som stöd och uppmuntran för förtjänstfulla eller lovande insatser inom vetenskap, konst, litteratur, musik, teater, dans, journalistik, fortbildning eller för annan betydelsefull insats. Stipendiet kan tilldelas förtjänt person/personer som gagnar eller har gagnat kommunen och dess innevånare. Stipendiet är på 10 000 kr och delas ut av Kultur- och fritidsnämndens ordförande Rickard Livén (M).

Stort tack för inkomna synpunkter på GC-vägen på Salemsvägen!

I slutet på december 2020 bad vi våra medborgare inkomma med synpunkter på de olika förslagen till GC-väg längs Salemsvägen. En sammanställning av de femtio inkomna synpunkterna visar både fördelar och nackdelar med de fyra olika förslagen finns i nyhetslistan på vår hemsida, saalem.se.

Vad händer nu? Kommunstyrelsens tekniska utskott kommer på ett senare sammanträde att besluta om vilken sträckning förvaltningen ska arbeta vidare med. Mer information publiceras löpande på saalem.se. Har du några frågor? Kontakta Linda Brander, gatuingenjör/trafikplanerare, på linda.brander@saalem.se.

